2025/2384

27.11.2025 г.

ПРЕПОРЪКА (ЕС) 2025/2384 НА КОМИСИЯТА

от 20 ноември 2025 година

относно системите за проследяване на пенсиите, пенсионните информационни табла и автоматичното участие

(нотифицирано под номер C(2025) 9300)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 292 от него,

като има предвид, че:

(1) В доклада на Комисията по икономически и парични въпроси на Европейския парламент от 10 септември 2025 г. относно улесняването на финансирането на инвестиции и реформи за стимулиране на европейската конкурентоспособност и създаване на съюз на капиталовите пазари (доклад на Марио Драги) (2024/2116 (INI) се подчертава, че пенсиите помагат да бъдат защитени пенсионерите, създават капиталови пазари и мобилизират инвестиции, и по-специално настоятелно се призовава Комисията да гарантира, че всички държави членки ще въведат прости и прозрачни системи за проследяване на пенсиите.

(2) През март 2024 г. Еврогрупата в разширен формат прикани i) държавите членки да направят оценка на наличието на продукти за гражданите на пазара на професионалното пенсионно осигуряване и да споделят най-добри практики, включително относно начините за подобряване на участието на гражданите в професионалното пенсионно осигуряване; ii) Европейската комисия да подкрепи с информация усилията на държавите членки, като идентифицира и предлага най-добри практики; iii) държавите членки да разработят системи за проследяване на пенсиите, за да осигурят на своите граждани цялостен поглед върху бъдещите пенсионни доходи; и iv) Европейската комисия да разработи пенсионно информационно табло в сътрудничество с Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване и с държавите членки.

(3) В изявлението от срещата на върха на държавите от еврозоната от април 2024 г. всички държави членки и институции на ЕС бяха призовани да гарантират бързото прилагане на всички мерки, очертани в горепосоченото изявление на Еврогрупата в разширен формат.

(4) В Съобщението на Европейската комисия от 19 март 2025 г., озаглавено „Съюз на спестяванията и инвестициите: Стратегия за насърчаване на благосъстоянието на гражданите и икономическата конкурентоспособност в ЕС“ се определя ангажиментът на Комисията да насърчава използването и най-добрите практики при системите за проследяване на пенсиите, пенсионните информационни табла и автоматичното участие, за да се повиши осведомеността на лицата относно очаквания пенсионен доход, така че да могат да се подготвят по-добре за своето пенсиониране. Такива инструменти биха допринесли за отключване на по-голям мащаб и дълбочина на пазарите на професионалното пенсионно осигуряване, което би било от полза не само за лицата, но и за икономиката на Съюза като цяло.

(5) В специалния доклад на Европейската сметна палата от май 2025 г. относно допълнителното пенсионно осигуряване се препоръчва Комисията да подобри прозрачността на данните относно разликите в пенсиите както за лицата, така и на национално равнище, като постигне напредък в политическите си действия по отношение на системите за проследяване на пенсиите и информационните табла.

(6) В доклада на Групата на високо равнище от експерти по въпросите на пенсиите от декември 2019 г. държавите членки бяха призовани да възприемат дългосрочен и всеобхватен подход към разработването на многостепенни пенсионни системи и бяха отправени препоръки към институциите на ЕС, държавите членки, пенсионноосигурителните дружества и социалните партньори относно начините за постигането на тази цел.

(7) В доклада от юни 2020 г. на Форума на високо равнище на съюза на капиталовите пазари се предупреждава, че рисковете от неадекватност на пенсиите пораждат политически и бюджетни предизвикателства за държавите членки, а на Комисията се препоръчва i) да разработи информационно табло за измерване на напредъка на държавите членки по отношение на адекватността и устойчивостта на пенсиите; ii) да насърчи разработването на системи за проследяване на пенсиите за лицата; и iii) да подкрепи въвеждането на системи за автоматично участие, за да се гарантира адекватното пенсионно осигуряване във всички държави членки.

(8) Допълнителна информация в тази насока бе предоставена в проведеното от името на Европейската комисия проучване от 2021 г. относно най-добрите практики за автоматично участие и в техническото становище на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕОЗППО) относно най-добрите практики за системите за проследяване на пенсиите и пенсионните информационни табла, както и чрез допълнителния технически принос на ЕОЗППО от септември 2025 г. за прегледите, които бяха извършени като част от съюза на спестяванията и инвестициите.

(9) Докладът относно адекватността на пенсиите от 2024 г., изготвен съвместно от Европейската комисия и Комитета за социална закрила, както и докладът относно застаряването на населението от 2024 г., който бе изготвен съвместно от Европейската комисия и Комитета за икономическа политика и съдържа прогнози за свързаните със застаряването на населението публични разходи през следващите десетилетия, са източник на сведения за Комисията по отношение съответно на настоящата и бъдещата адекватност на пенсиите и основните предизвикателства в рамките на ЕС, както и на устойчивостта на публичните финанси.

(10) Принцип 15 от Европейския стълб на социалните права гласи, че работниците и самостоятелно заетите лица имат право на пенсия, която съответства на техните вноски и гарантира адекватни доходи, а жените и мъжете следва да имат равни възможности за придобиване на пенсионни права.

(11) В Препоръката на Съвета от 8 ноември 2019 г. ([1]) относно достъпа на работниците и самостоятелно заетите лица до социална закрила държавите членки се призовават да гарантират прозрачност на условията и правилата на схемите за социална закрила, както и възможност за достъп на лицата до актуална, изчерпателна, лесна за използване и ясно разбираема безплатна информация за индивидуалните им права и задължения. На държавите членки се препоръчва също така при необходимост да опростят административните изисквания за достъп и ползване на социална закрила от страна на работниците, самостоятелно заетите лица и работодателите.

(12) Тъй като ниската финансова грамотност и когнитивните и поведенческите предубеждения могат да възпрепятстват пенсионното планиране, са необходими мерки за насърчаване на финансовото образование и прозрачността на пенсиите. Проучването на Евробарометър от юли 2023 г. разкри такива предубеждения сред значителна част от населението. В заключенията на Съвета от 14 май 2024 г. държавите членки и Комисията бяха призовани да предприемат широкообхватни мерки за повишаване на финансовата грамотност в ЕС, включително да се даде възможност на лицата да се подготвят за бъдещето, в т.ч. чрез инвестиции. В отговор на този призив на 30 септември 2025 г. Комисията публикува стратегия за финансова грамотност, в която се определят инициативи, целящи да дадат възможност на лицата да вземат по-информирани решения по отношение на дългосрочното планиране, включително пенсионното планиране.

(13) Наред с мерките за финансово образование ще са необходими ефективни информационни инструменти, така че хората да участват активно във финансовото планиране за своето пенсиониране. Много европейци не разполагат с данни и инструменти за проследяване на своите пенсионни права, които все по-често са разпределени между различни схеми, и във все по-голяма степен — между различни държави, което създава предизвикателства пред информираното вземане на решения относно трудовия живот, пенсионирането и нуждите от спестяване. Повишаването на осведомеността относно въздействието, което решенията за трудовия път, например прекъсванията на трудовата заетост и заетостта на непълно работно време, оказват върху пенсионната възраст и спестяванията, би позволило на получаващите пенсия лица, особено на жените, да вземат добре информирани решения. Наличието на национална система за проследяване на пенсиите (СПП) — цифров инструмент, предоставящ консолидиран преглед на натрупаните права и, в идеалния случай, на прогнозните пенсионни обезщетения от всички източници — може да подобри прозрачността и осведомеността и да изгради доверие в пенсионните системи, давайки по този начин възможност на лицата за по-добра оценка на бъдещата адекватност на пенсионните доходи и за вземане на информирани решения. Въпреки че повечето държави членки разполагат със специални онлайн информационни платформи за пенсионните права, те често са ограничени до държавното обществено осигуряване и не обхващат в пълна степен допълнителното пенсионно осигуряване. Понастоящем само няколко държави членки разполагат със СПП, която предоставя изчерпателна информация за всички стълбове и пенсионноосигурителни дружества.

(14) Държавите членки следва да осигурят широкообхватна СПП в услуга на своите граждани. Целта е да се запълни недостигът на информация за пенсиите и да се даде възможност на лицата да оценят и при необходимост да подобрят настоящата и бъдещата адекватност на пенсионните си доходи. В техническото становище на ЕОЗППО са посочени добри практики за разработването, управлението и прилагането на национални системи за проследяване на пенсиите. За да бъде дадена СПП ефективна, тя трябва да е ориентирана към ползвателя и да отчита потребностите и когнитивните предубеждения на средностатистическото лице. Това означава информацията да бъде представена по прост и разбираем начин на понятен език и да се приложи многопластов подход, при който основната информация се представя приоритетно на целева страница. На ползвателите, желаещи да се запознаят по-задълбочено с информацията, следва да се предоставят подробни данни за бъдещите обезщетения. Държавите членки следва също така да гарантират, че техните СПП отговарят на изискванията на Европейския акт за достъпността (Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета ([2])) и Директивата за достъпността на уебсайтовете (Директива (ЕС) 2016/2102 на Европейския парламент и на Съвета ([3])).

([1]) Препоръка на Съвета от 8 ноември 2019 година относно достъпа на работниците и самостоятелно заетите лица до социална закрила (ОВ C 387, 15.11.2019 г., стр. 1).

([2]) Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година за изискванията за достъпност на продукти и услуги (ОВ L 151, 7.6.2019 г., стр. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj).

([3]) Директива (ЕС) 2016/2102 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 година относно достъпността на уебсайтовете и мобилните приложения на организациите от обществения сектор (ОВ L 327, 2.12.2016 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/2102/oj).

(15) Европейската комисия подкрепя разработването на Европейската услуга за проследяване (ЕУП) — общоевропейска платформа, предназначена да служи като основен център за данни, свързващ различните национални СПП в рамките на ЕС. ЕУП следва да даде възможност на мобилните работници да получат цялостен поглед върху пенсионните си права, независимо от държавата членка на придобиването им. Предпоставка за ефективното трансгранично проследяване на пенсиите е националните СПП да бъдат създадени и разработени или съответно адаптирани така, че да бъдат оперативно съвместими технически и да разполагат с права за споделяне на данни с ЕУП.

(16) Демографските тенденции, въздействието на технологичното развитие върху заетостта и новите форми на труд поставят все по-големи предизвикателства във връзка с адекватността и устойчивостта на пенсионните системи в целия ЕС. През следващите десетилетия се очаква средната пенсия от държавното обществено осигуряване в ЕС като процент от средната брутна заплата да намалее. В рамките на ЕС обаче съществуват значителни различия в структурата на пенсионните системи и в пенсионните права между различните възрастови групи, полове, сектори, равнища на доходи, продължителност и вид на кариерното развитие. Това предполага неравномерна адекватност на пенсиите сред населението.

(17) Поради демографския натиск повечето държави членки извършиха реформи на пенсионните си системи, което в редица случаи може да доведе до по-ниски коефициенти на заместване на дохода в системата на държавното обществено осигуряване. Въпреки проведените няколко реформи за повишаване на устойчивостта, системите на държавното обществено осигуряване в много държави членки продължават да бъдат подложени на натиск. Междувременно схемите за професионално и лично пенсионно осигуряване играят все по-голяма роля за допълване на схемите за държавно обществено осигуряване, за да се гарантира, че пенсионерите ще имат адекватен пенсионен доход, като същевременно се запази устойчивостта на системата. Въпреки това допълнителното пенсионно осигуряване продължава да бъде недостатъчно развито в много държави членки и обхватът му варира сред населението поради комбинация от фактори като разлики в капацитета за спестяване, недостатъчна финансова грамотност и прозрачност, както и липса на доверие в капацитета на този сектор да осигури нетен реален растеж на спестяванията. Достъпът до професионално пенсионно осигуряване зависи от вида на трудовия договор, сектора на заетост, размера на работодателя, както и от влиянието на системите за колективно договаряне и социалния диалог в това отношение. Необходими са усилия за улесняване на достъпа до допълнително пенсионно осигуряване чрез всестранен подход, който обхваща различни групи от населението.

(18) Тъй като отговорността за организирането на пенсионните системи се носи от държавите членки, настоящата препоръка има за цел да предостави насоки относно въвеждането и, когато е уместно и необходимо, прегледа на системите за проследяване на пенсиите, пенсионните информационни табла и рамките за автоматичното участие. Целта е да се повиши осведомеността на лицата за общия пенсионен доход, който могат да очакват от всички пенсионни стълбове, и да им се помогне да се подготвят по-добре за момента на пенсионирането, както и да се подобрят възможностите на държавите членки за оценка и преглед на устойчивостта и адекватността на пенсионните системи, включително за различните демографски групи. В препоръката са взети под внимание гледните точки и становищата на заинтересованите страни, събрани чрез консултации, и доказателствата за социално-икономическото въздействие на системите за проследяване на пенсиите, пенсионните информационни табла и автоматичното участие.

(19) В няколко държави членки социалните партньори играят основна роля при управлението и структурирането на фондовете за професионално пенсионно осигуряване, при упражняването на тяхната независимост и прерогативи за колективно договаряне. Този модел на споделена отговорност, основан на социален диалог, се е утвърдил като много ефективен за обезпечаването на стабилно професионално пенсионно осигуряване. Доказано е, че той насърчава ангажираността на работниците и работодателите и повишава дългосрочната устойчивост, адекватност, ефикасност и прозрачност на фондовете за професионално пенсионно осигуряване, както и тяхната съобразеност с икономическите и социалните интереси както на работниците, така и на работодателите. В някои държави членки, в които схемите за професионално пенсионно осигуряване са по-слабо развити, работодателите изравняват вноските за своите работници с личните им пенсии. Тези вноски са отразени в пакета за възнаграждение на работниците и целят увеличаване на пенсионните доходи.

(20) Комуникацията с обществеността относно нуждите от пенсионни реформи и тяхното въздействие може да бъде надеждна само ако е обективна и се основава на достоверни данни. При планирането на дългосрочни пенсионни реформи е от решаващо значение държавите членки да могат да основават политическите си решения на изчерпателна и достатъчно ориентирана към бъдещето информация, както по отношение на държавното обществено осигуряване, така и на допълнителното пенсионно осигуряване. Макар че повечето държави членки събират статистически данни за фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и техните членове в допълнение към обширните данни за пенсиите в сектора на държавното обществено осигуряване, само няколко от тях разполагат с данни и инструменти за систематично наблюдение на цялостната адекватност и устойчивост на техните многостълбови пенсионни системи.

(21) Целта на пенсионните информационни табла е да послужат на държавите членки при наблюдението на промените в обхвата на пенсионното осигуряване, адекватността и устойчивостта на многостълбовите пенсионни системи, както и да им даде възможност да подкрепят своите пенсионни реформи с точни и достоверни данни. Тази цялостна представа би позволила на държавите членки да планират широкообхватни пенсионни и социални реформи, като същевременно гарантират фискална устойчивост и адекватност, и би улеснила обективния обществен дебат относно нуждите от реформи и тяхното въздействие.

(22) ЕОЗППО предлага при разработването на такива информационни табла да се използват показателите, които вече са залегнали в тригодишните доклади съответно относно застаряването на населението и относно адекватността на пенсиите, а също и в годишния Обзор на Европейската комисия за устойчивостта на обслужването на дълга. Тези показатели ще трябва да бъдат допълнени с ключова информация относно приноса на пенсиите от професионално и лично пенсионно осигуряване както за адекватността, така и за устойчивостта. Обхватът и точността на данните за пенсиите биха могли да бъдат подобрени с течение на времето, ако различните национални органи, участващи в надзора на пенсионноосигурителните дружества, събират съответни данни и гарантират, че те се подават в основен център за данни. Съответните данни ще се отнасят до дезагрегираната информация за вноските и натрупаните вземания както на бъдещите, така и на настоящите пенсионери. Държавите членки биха могли също така да се възползват от обмена на добри практики относно определянето на приоритетите и събирането на данни.

(23) Информацията за фактори като активи, пасиви, вноски, възвръщаемост и такси, както и за половата и възрастовата структура на получателите на пенсии от допълнителното пенсионно осигуряване, би подобрила точността на прогнозите. Държавите членки се насърчават да усъвършенстват наблюдението на пенсиите от допълнителното пенсионно осигуряване и свързаните с него данни, както и да работят с Комисията и другите държави членки за създаването на инструмент, който осигурява цялостен поглед върху настоящата и бъдещата адекватност и устойчивост на пенсионните системи. Използването на определенията и класификациите в доклада относно застаряването на населението и в доклада относно адекватността на пенсиите би осигурило съпоставимост на данните в пенсионните информационни табла на държавите членки. При необходимост работните групи, изготвящи тези доклади, биха могли да разработят допълнителни определения, допускания, методики, насоки и таксономии, като гарантират минимална тежест на докладването. В съответствие със задачата, възложена на Европейската комисия и държавите членки от Еврогрупата в разширен формат, включването на национални показатели за пенсиите в пенсионно информационно табло на ЕС ще позволи на държавите членки да сравняват националните резултати в областта на пенсионното осигуряване с тези на други държави членки и да черпят вдъхновение от добрите практики, водещи до висока адекватност на пенсиите и фискална устойчивост.

(24) Въпреки прогнозирания спад в адекватността на пенсиите, ако политиката остане непроменена, слабото участие в схеми за доброволно допълнително пенсионно осигуряване и относително скромната сума, спестена от домакинствата под формата на дългосрочни спестявания и инвестиционни продукти — в сравнение с финансовото им благосъстояние, спестено като банкови депозити — подчертават, че съществуващите стимули не са достатъчно убедителни, за да доведат до бързи действия от страна на много лица. Схемите за автоматично участие могат да помогнат в това отношение.

(25) Автоматично участие означава, че лицата автоматично се записват в схема за допълнително пенсионно осигуряване с възможност за неучастие. То се отклонява от подхода на избора за участие, който изисква активно решение за участие. В държавите, в които то се прилага, автоматичното участие се доказа като успешно за увеличаване на участието в пенсионни спестовни схеми. Обикновено то се използва за професионално пенсионно осигуряване, но може да се предвиди и за други ситуации, например за самостоятелно заети лица.

(26) Държавите членки следва да въведат необходимата правна рамка с оглед прилагането на автоматичното участие. За да създадат благоприятна среда, те следва най-малко да: i) определят населението, която отговаря на условията за автоматично участие; ii) вземат решения относно периодите на неучастие и на възобновяване на участието; iii) определят допустимите пенсионни схеми; и iv) разработят основен вариант за пенсионен план. Необходимо е държавите членки също така да гарантират, че националните компетентни органи имат капацитет да упражняват надзор върху начина, по който се инвестират и управляват свързаните с автоматичното участие спестявания и да гарантират, че разходите се запазват пропорционални на предлаганата възвръщаемост.

(27) Механизмите за автоматично участие следва да бъдат въведени така, че да се съхрани целостта на добре функциониращите национални схеми за държавно обществено или допълнително пенсионно осигуряване. Те не следва да поставят в неравностойно положение участниците в съществуващите схеми за професионално пенсионно осигуряване, да отслабват участието на работниците в професионалните схеми, когато то е задължително, или да подкопават националните механизми за солидарност. Опитът в различни държави разкри определени характеристики при разработването, които влияят върху ефективността на автоматичното участие. За да се стимулира прилагането и да се гарантира успехът на автоматичното участие, държавите членки се насърчават да използват тези най-добри практики и при необходимост да ги адаптират към специфичните за всяка държава условия.

(28) За да се подобри адекватността на пенсиите и да се преодолеят разликите в пенсиите между различните групи от населението, сектори на заетост и видове трудови договори, обхватът на отговарящите на условията за автоматично участие лица следва да бъде възможно най-широк.

(29) Опитът от миналото показва, че автоматичното участие е по-ефективно за увеличаване на обхвата на допълнителното пенсионно осигуряване, ако при прилагането му се осигурят достатъчно време за разпространение на информация, широки консултации със социалните партньори и заинтересованите страни, например финансовите посредници, както и за разработване на ефективни комуникационни кампании за осведомяване на обществеността. Полезните взаимодействия със системите за проследяване на пенсиите и програмите за финансово образование и повишаване на осведомеността биха могли да подобрят разбирането на информацията от страна на потенциалните участници. За да се натрупат знания и да се облекчат усилията за адаптиране, държавите членки биха могли да обмислят поетапно въвеждане на автоматичното участие, например чрез постепенно обхващане на конкретни видове работодатели и отговарящи на условията лица или чрез възможност за увеличаване на ставките на вноските с течение на времето. Ако се започне от относително нисък процент на вноските, който постепенно се увеличава до равнището, необходимо за да се постигне целта за адекватност на пенсиите, това също би могло да спомогне за възприемането на схемата за автоматично участие и за ограничаването на възможностите за неучастие, особено в началните етапи на прилагането на тази схема.

(30) Работодателите, които желаят или са длъжни да започнат да прилагат автоматично участие, особено относително по-малките сред тях, могат да се сблъскат с административни и оперативни предизвикателства при включването на работници в съществуващи схеми за допълнително пенсионно осигуряване или при създаването на свои собствени професионални пенсионни схеми. Поради това държавите членки следва да обмислят предоставянето на административна подкрепа на работодателите в сътрудничество със социалните партньори, когато е целесъобразно.

(31) Участието в схеми за допълнително пенсионно осигуряване може да означава намаляване на текущия разполагаем доход на работниците в замяна на по-висок доход при пенсиониране. Това може да бъде обременяващо, особено за нископлатените и по-младите работници, и потенциално да доведе до повече случаи на неучастие и по-ниски равнища на обхващане на тези групи. Държавите членки следва да обмислят разработването на целеви данъчни стимули или субсидии, които да направят финансово достъпно включването и задържането на тези групи лица в схемите за автоматично участие. За да са ефективни, тези стимули трябва да се основават на прозрачна комуникация и ясни и прости процедури. В по-общ план държавите членки биха могли да обмислят и въвеждането на данъчни стимули, поощряващи широкото използване на допълнителното пенсионно осигуряване, по-специално за посочените по-горе групи. Те също така настоятелно се насърчават да разработват данъчните стимули по разумен и икономически ефективен начин, като вземат предвид свързаните с тях фискални последици и въздействието им върху други инструменти, като например спестовните и инвестиционните сметки. В случаите, в които държавите членки решат да предложат данъчни и други облекчения, за да насърчат използването на продукти на допълнителното пенсионно осигуряване, те трябва да публикуват подробна информация за въздействието на данъчните разходи върху приходите в изпълнение на задълженията си за предоставяне на информация съгласно член 14 от Директива 2011/85/ЕС на Съвета ([4]), изменена с Директива (ЕС) 2024/1265 на Съвета ([5]).

(32) Структурата на пазара на труда се различава значително както в рамките на държавите членки, така и между тях. Постоянните договори на пълно работно време се използват успоредно с нестандартните договори и самостоятелната заетост. Доходите на лицата от последните две категории заетост може да варират с течение на времето и да бъдат обект на чести прекъсвания, което означава, че тези лица може да не са подходящи кандидати за извършване на редовни вноски в пенсионна схема. За да се гарантира, че всички лица имат възможността да допълват своите пенсии от държавното обществено осигуряване и могат да се възползват от механизми за автоматично участие, държавите членки следва да обмислят предоставянето на тези две категории специално третиране или специални договорености, например по-голяма гъвкавост по отношение на честотата и размера на техните вноски в схемите за допълнително пенсионно осигуряване.

(33) Тъй като е възможно не всички групи от населението да смятат за подходящо или достъпно да се ангажират с плащането на определени вноски за допълнително пенсионно осигуряване, те биха могли да се възползват от периодите на неучастие и на възобновяване на участието. Това ще им даде възможност да напускат схемите за автоматично участие и съответно да се присъединяват отново към тях на по-късен етап. Наличието на такъв вариант би повишило възприемането на системата и доверието в нея. Държавите членки биха могли да вземат решение относно честотата на тези периоди, насочено към постигането на баланс между целта за максимално високо участие и стабилност на системата и целта на лицата да се предложат възможности за избор. На държавите членки се препоръчва да установят ясни критерии за допустимост и да планират добре възможностите за неучастие и за възобновяване на участието.

([4]) Директива 2011/85/ЕС на Съвета от 8 ноември 2011 година относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([5]) Директива (ЕС) 2024/1265 на Съвета от 29 април 2024 година за изменение на Директива 2011/85/ЕС относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки (ОВ L, 2024/1265, 30.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

(34) Някои лица може да не разполагат с информацията, нито с финансовите умения, необходими за вземането на решения за дългосрочни инвестиции. За тях може също така да е трудно да направят избор между различни варианти на инвестиционен профил, всеки от които предлага различна комбинация от очаквана възвръщаемост и риск. За да се избегне обременяването на лицата с твърде много и твърде сложни решения в процеса на автоматичното участие, държавите членки следва да предлагат основни варианти, наред с ограничен брой варианти за елементи като размер на вноските, допустими инвестиционни планове или продукти, инвестиционни стратегии и договорености за изплащане, като същевременно се гарантира постигането на целите за адекватни пенсионни доходи и адекватност на пенсиите, тъй като опитът показва, че повечето работници, които се разпределят в пенсионна схема чрез автоматично участие, са склонни да приемат предложените им основни варианти и да се придържат към тях.

(35) По-специално, когато трябва да избират между различни инвестиционни профили, много лица биха били склонни, като се има предвид значението на пенсионните доходи за социалната закрила, да избират консервативни инвестиционни профили, често с някаква форма на капиталова защита. Въпреки това, в зависимост от начина, по който е структурирана, тази капиталова защита може да бъде скъпа и да ограничи потенциално по-високата стойност на пенсионните спестявания за дълги инвестиционни периоди. Инвестиционните стратегии в рамките на целия жизнен цикъл, при които разпределението на активите се измества от по-рискови към по-консервативни инвестиции с наближаването на момента на пенсиониране, осигуряват потенциал за растеж, като същевременно включват мерки за намаляване на риска, и могат да отговорят на нуждите на повечето участници. На държавите членки се препоръчва да разглеждат тези инвестиционни стратегии като основният вариант за пенсионните планове. На участниците обаче следва също така да се даде възможност да избират други варианти или да следват различни инвестиционни стратегии в рамките на трудовия си път.

(36) За да се подобри адекватността на пенсиите и като се вземат предвид различните моменти от професионалното развитие или живота на дадено лице, когато то може да е участвало или да е възобновило участието си в схеми за допълнително пенсионно осигуряване, на лицата следва да се даде възможност за внасяне на доброволни осигурителни плащания в допълнение към минималните осигурителни вноски.

(37) Картината на продуктите за допълнително пенсионно осигуряване и други инструменти за пенсионни спестявания се различава значително в рамките на ЕС и се простира отвъд схемите за професионално пенсионно осигуряване, управлявани от институциите за професионално пенсионно осигуряване (ИППО), които се регулират на равнището на ЕС. В няколко държави членки пенсионните планове на работното място са под формата също така на застрахователни продукти и продукти за лично пенсионно осигуряване, а в няколко държави членки някои трансгранични дружества използват паневропейския персонален пенсионен продукт (ПЕПП) като начин да предложат пенсионен план на работниците. Всички тези схеми включват вноски, които са споделени между работодателите и работниците. Държавите членки следва да гарантират, че всяко решение, което бъде избрано като отговарящо на условията за автоматично участие, може да генерира ползи за спестителите в дългосрочен план. За тази цел е препоръчително държавите членки да изберат дали дадени пенсионни продукти отговарят на условията за автоматично участие въз основа на техния потенциал за постигане на желаните цели на политиката, като се консултират със социалните партньори и заинтересованите доставчици, когато е целесъобразно. Освен това, когато предоставят данъчни стимули и/или субсидии на работодателите и работниците, държавите членки следва да предоставят същите данъчни стимули и субсидии за всеки сравним продукт. Държавите членки следва да премахнат данъчните и другите пречки на национално ниво, за да улеснят трансграничните инвестиции и дейност на пенсионните фондове, като по този начин спомогнат за по-задълбочената интеграция на пенсионния пазар на ЕС като отражение на измерението, свързано с единния пазар.

(38) За да се постигне максимално широк обхват на пенсионното осигуряване, основните пенсионни планове следва да бъдат отворени за участие за всички работници и самостоятелно заети лица, включително за работещите в икономически сектори или категории извън обсега на професионалните пенсионни схеми, създадени по силата на споразумения между социалните партньори. През трудовия си живот работниците могат да сменят работата си, да се местят от един икономически сектор в друг или в чужбина или да работят по различни видове договори, които може да не са обхванати от план за допълнително пенсионно осигуряване. Държавите членки следва да преценят дали тези лица да продължат да правят вноски в пенсионния план, в който са били записани преди това, или да се запишат в основен пенсионен план или в друг допустим пенсионен продукт по избор. В последния случай държавите членки следва да преценят дали работниците да имат право да прехвърлят пенсионните си права към новата схема и ако това е така, при какви условия.

(39) Държавите членки следва периодично да оценяват доколко добре функционира рамката за автоматично участие и да въведат подходящ механизъм за надзор на допустимите продукти или схеми и техните доставчици. Надзорните органи следва да имат капацитета да наблюдават функционирането на съответните пенсионни спестовни схеми и да разполагат с правомощия за намеса при необходимост и на ранен етап, за да се гарантира, че схемите за допълнително пенсионно осигуряване ефективно подобряват пенсионните доходи и че правата на участниците се запазват с течение на времето. Ефективният надзор може да повиши доверието в системата и да ограничи случаите на неучастие.

(40) В някои държави е въведено задължение за работодателите да прилагат механизма за автоматично участие за своите работници. Някои от въвелите тази мярка държави са създали публичен орган, който отговаря за управлението на пенсионните спестявания и играе роля при тяхното инвестиране. Тези мерки могат да стимулират значително участието. Държавите членки следва да преценят дали те отговарят на необходимите условия за ефективното прилагане на тези мерки.

(41) Настоящата препоръка не засяга компетентността на държавите членки да организират и структурират своите национални пенсионни системи. Настоящата препоръка не ограничава независимостта на социалните партньори в случаите, в които те отговарят за създаването и управлението на пенсионните схеми. Поради това настоящата препоръка не следва да засяга националното социално и трудово право относно организацията на пенсионните системи и системите за колективно договаряне.

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

Член 1

Предмет

1. Настоящата препоръка се отнася до подобряването на пенсионните системи чрез разработването на системи за проследяване на пенсиите за лицата, разработването на пенсионни информационни табла и въвеждането на автоматично участие в схеми за допълнително пенсионно осигуряване. Тя съдържа мерки за подкрепа на лицата при вземането на информирани решения, свързани с планирането на пенсионните спестявания, и за подпомагане на държавите членки при вземането на информирани решения относно адекватността и устойчивостта на пенсиите. В нея също така се определят мерки за повишаване на адекватността и устойчивостта на пенсиите чрез по-широко участие в схеми за допълнително пенсионно осигуряване.

2. Настоящата препоръка не засяга правото на държавите членки да определят основните принципи на своите системи за социална закрила, включително пенсионните системи, и различните форми на национални практики в областта на трудовите правоотношения и социалния диалог.

Член 2

Определения

За целите на настоящата препоръка се прилагат следните определения:

1) Държавно обществено осигуряване означава пенсионни схеми, основани на законодателство и управлявани от сектор „Държавно управление“.

2) Допълнително пенсионно осигуряване означава схеми за професионално и лично пенсионно осигуряване, които обикновено предоставят допълнителен пенсионен доход към пенсиите от държавното обществено осигуряване.

3) Професионално пенсионно осигуряване означава колективни пенсионни схеми, свързани с трудово правоотношение, които обикновено се основават на договорни споразумения между работодатели и служители или са свързани с професионална дейност.

4) Планове за лично пенсионно осигуряване означава схеми за пенсионни спестявания, които обикновено се основават на договор между индивидуален спестител и доставчик на финансови услуги с изричната цел да се осигури доход след пенсиониране.

5) Система за проследяване на пенсиите (СПП) означава цифров инструмент, в повечето случаи сигурен уеб портал или мобилно приложение, който предоставя на лицата цялостен поглед върху техните натрупани индивидуални пенсионни права, както и върху прогнозите за бъдещите обезщетения в рамките на пенсионните схеми, в които лицето участва или от които получава пенсия.

6) Пенсионните информационни табла осигуряват на държавите членки цялостен поглед върху техните пенсионни системи, като обхващат показатели за настоящите и бъдещите пенсионни права на съвкупното равнище на държавата членка и за всички източници на пенсионни доходи, по-специално пенсиите от държавното обществено осигуряване, професионалното допълнително осигуряване и личното допълнително осигуряване, с цел да им се даде възможност да установят пропуските по отношение на адекватността и устойчивостта на пенсиите.

7) Автоматично участие означава, че лицата автоматично се включват в планове за допълнително пенсионно осигуряване и им се дава възможност да не участват в рамките на определени срокове.

8) Адекватността на пенсиите се отнася до целите, гарантиращи, че пенсионните системи i) защитават възрастните хора от бедност; ii) поддържат равнищата на доходите при пенсиониране, iii) дават възможност на лицата да прекарат пълноценна част от живота си в пенсия. Допълнителното пенсионно осигуряване допринася главно за втората цел — поддържането на доходите.

Член 3

Адаптиране спрямо националните условия

Без да се засягат съществуващите практики в областта на трудовите правоотношения и социалния диалог или компетентността на държавите членки да организират и структурират своите национални пенсионни системи, при изпълнението на очертаните в настоящата препоръка действията на държавите членки се препоръчва да включат и да се консултират, по целесъобразност, със социалните партньори и съответните заинтересовани страни, като например пенсионноосигурителни дружества и институции, представляващи получателите на пенсии, в съответствие с установената национална практика и структурата на националната пенсионна система. Държавите членки се насърчават също така да използват добрите практики, прилагани в други държави членки, и при необходимост да ги адаптират към националните условия.

ГЛАВА I

ИНСТРУМЕНТИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА ПЕНСИИТЕ

РАЗДЕЛ I

Проследяване на пенсиите

Член 4

Създаване на всеобхватна система за проследяване на пенсиите

1. Европейската комисия препоръчва на държавите членки да създадат система за проследяване на пенсиите (СПП). СПП следва да бъде единна национална услуга, достъпна безплатно за всички лица, която да им предоставя цялостен поглед върху техните натрупани индивидуални пенсионни права в различните схеми, в които участват са или са участвали. СПП следва да обхваща пенсиите от държавното обществено осигуряване, схемите за професионално пенсионно осигуряване и продуктите за лично пенсионно осигуряване, когато е приложимо, чрез постепенно разширяване на обхвата при необходимост. Освен това, за да се даде възможност на лицата да участват в личното си финансово планиране, системата следва да предоставя прогнози за потенциалния бъдещ пенсионен доход от всички техни пенсионни схеми.

2. Интерфейсът на СПП следва да бъде лесен за ползване. Той следва да отчита нуждите на лицата от различните възрастови групи и да предоставя ясна и разбираема информация, съобразена с потребностите на средностатистическия ползвател. Държавите членки следва да обмислят използването на многопластов интерфейс, който първоначално да изобразява най-съществената информация за пенсионните права и основните прогнози за бъдещите обезщетения, а при поискване да предлага по-подробна информация. Тази по-подробна информация би могла да включва например различни прогнозни сценарии, основани на допускания за трудовия път. Освен това държавите членки следва да провеждат редовни тестове сред ползвателите с цел подобряване на обслужването.

3. Държавите членки следва да вземат предвид различните равнища на цифрови умения между отделните групи от населението. Когато е необходимо, те следва да предоставят допълнителна нецифрова информация и присъствени услуги, като гарантират достъп до основна информация за пенсиите за лицата, които не използват цифрови инструменти, включително лицата с увреждания с оглед на техните потребности, свързани с достъпността. Това може да се осъществи например чрез телефонна поддръжка, поща или лична среща.

Член 5

Управление и финансиране

1. Държавите членки следва да установят ясна структура на управление на СПП въз основа на принципите на дейност с нестопанска цел, независимост, надеждност и прозрачност, което може да се постигне например чрез използването на публичен субект или публично-частно партньорство.

2. Държавите членки следва, в сътрудничество с пенсионния сектор/заинтересованите страни/доставчиците, в зависимост от случая, да осигурят устойчиво финансиране за създаването и текущата дейност на СПП.

Член 6

Сигурност на данните и оперативна съвместимост

1. Държавите членки следва да определят модела за обмен на данни, който да се използва за техните национални СПП. Те следва да установят задължителна и всеобхватна рамка за сигурност и неприкосновеност на личния живот с оглед на това да се обезпечи сигурен, индивидуален и лесен за ползване метод за цифрова идентификация за удостоверяване на самоличността на ползвателите и да се гарантира високо равнище на защита на личните данни на гражданите.

2. При разработването на националните СПП държавите членки следва да гарантират, че тяхната техническа инфраструктура и правна рамка, включително за споделяне на данни, са съвместими с оглед на бъдеща свързаност с Европейската услуга за проследяване (ЕУП), като по този начин ще спомогнат за трансграничната трудова мобилност в ЕС и трансграничния обмен на индивидуални пенсионни данни/информация. За тази цел държавите членки следва да използват най-добрите практики и опита на съществуващите членове на ЕУП.

РАЗДЕЛ II

Пенсионни информационни табла

Член 7

Създаване на подробни пенсионни информационни табла

1. На държавите членки се препоръчва да създадат всеобхватни национални информационни табла за пенсиите с цел систематично наблюдение във времето на цялостната адекватност и устойчивост на техните многостълбови пенсионни системи, както и на разликите в пенсиите. За тази цел държавите членки следва да събират и публично да оповестяват обобщени данни относно приноса както на държавното обществено осигуряване, така и на допълнителното пенсионно осигуряване за адекватността на пенсионните доходи и за устойчивостта на техните пенсионни системи.

2. На държавите членки се препоръчва да използват вече докладвани на публичните органи данни, например периодичната информация, предоставяна от пенсионните фондове на надзорните органи или статистическите служби, да използват полезните взаимодействия със системите за проследяване на пенсиите и да прилагат принципа на пропорционалност при подбора на данните в случаите, когато целта е да се запълнят пропуските в данните и да се подобри точността.

3. При събирането на съответната информация държавите членки следва да гарантират поверителността на надзорните данни и защитата на личните данни на участниците в схемите за допълнително пенсионно осигуряване.

4. Държавите членки се насърчават да обменят практики с други държави членки и с Европейската комисия, за да определят съответни измерения и начини за получаване на информация, които не създават ненужна тежест при докладване.

Член 8

Показатели на информационното табло

1. На държавите членки се препоръчва да събират информация за броя на членовете на схемите за допълнително пенсионно осигуряване, техните вноски и натрупани вземания в разбивка по пенсионни схеми/продукти с дефинирани вноски и дефинирани доходи, пасивите и активите, свързани с пенсионните схеми, възвръщаемостта от инвестициите, разходите и таксите, вноските и обезщетенията за съвкупността от тези схеми, както и по видове пенсии.

2. На държавите членки се препоръчва да определят съответните статистически данни за пенсиите, които могат да спомогнат за наблюдението на рисковете от бедност сред различните демографски групи, промените в разпределението на доходите по възрастови групи и по пол, промените в действителната пенсионна възраст по доходни интервали и фискалните разходи за свързаните с пенсиите данъчни стимули и субсидии.

3. За да се осигури информация за оценката и прегледа на съществуващите рамки и планираните мерки на политиката, държавите членки се приканват да изготвят прогнози за адекватността на пенсиите и показателите за устойчивост за разумен бъдещ период.

Член 9

Обмен на данни с Европейската комисия

1. На държавите членки се препоръчва да съобщават на Европейската комисия статистически данни за пенсиите в обобщен вид. Те се насърчават да работят с Европейската комисия за установяването на общи методики, осигуряващи съпоставимостта на тези обобщени данни.

2. Европейската комисия препоръчва на всички държави членки да предоставят данни за прогнозите относно вноските и разходите за професионално и лично частно пенсионно осигуряване, които да послужат за доклада на Европейската комисия и Комитета за икономическа политика относно застаряването на населението, както и данни за приноса на професионалното и личното пенсионно осигуряване за пенсионните доходи, които да послужат за доклада на Европейската комисия и Комитета за социална закрила относно адекватната социална закрила в напреднала възраст, като използват общоприети определения, методики и икономически допускания.

ГЛАВА II

АВТОМАТИЧНО УЧАСТИЕ

Член 10

Възможност за автоматично участие в схеми за допълнително пенсионно осигуряване

1. Държавите членки следва да осигурят възможност и да насърчават въвеждането на автоматично участие съобразно националните условия, като същевременно зачитат ролята и независимостта на социалните партньори.

2. Автоматичното участие следва да бъде въведено така, че да се съхрани целостта на добре функциониращите схеми за обществено или допълнително пенсионно осигуряване. То не следва да поставя в неравностойно положение участниците в съществуващите схеми за професионално пенсионно осигуряване, да отслабва участието на работниците в професионалните схеми, когато то е задължително, или да подкопава националните механизми за солидарност.

3. Благоприятстващите мерки, като например създаването на правно основание в националното право, следва да бъдат придружени от мерки, определящи кои лица отговарят на условията за автоматично участие, кой може да го инициира и кой вид пенсионен фонд или пенсионен продукт може да се използва, например съществуващи и — при определени условия — нови професионални схеми, налични продукти за лично пенсионно осигуряване и паневропейски персонални пенсионни продукти (ПЕПП).

4. Държавите членки следва също така да въведат предпазни мерки, които да гарантират, че схемите за допълнително пенсионно осигуряване имат потенциала да генерират ползи за спестителите в дългосрочен план и действително го постигат. За тази цел те следва да упражняват надзор върху субектите или доставчиците на пенсионни продукти и да осигурят на надзорните органи капацитета и правомощията за наблюдение на разходната ефективност на съответните схеми за допълнително пенсионно осигуряване, както и при необходимост — за намеса, за да се гарантира, че те постигат добро съотношение между разходи и ползи.

Член 11

Използване на добри практики за автоматично участие

1. На държавите членки се препоръчва да използват добри практики на етапа на въвеждане. Добрите практики включват обширни консултации със социалните партньори и съответните заинтересовани страни, ефективни информационни кампании и непрекъснати мерки за прозрачност. Държавите членки могат също така да обмислят поетапно въвеждане на автоматичното участие, например като постепенно се обхванат конкретни видове работодатели и отговарящи на условията лица или като се започне с по-ниски ставки на вноските, които впоследствие да се увеличат, като по този начин се даде възможност на дадено лице да натрупа значителен принос към пенсионния си доход, без да се застрашава финансовата достъпност на участието в допълнително пенсионно осигуряване.

2. На държавите членки се препоръчва да планират добре възможностите за неучастие и за възобновяване на участието, като определят тяхната честота така, че да се постигне баланс между целта за максимално високо участие и стабилност на системата и целта на лицата да се предложат възможности за избор.

3. За да се избегне обременяването на лицата с многобройни и сложни решения в процеса на автоматичното участие, като добра практика държавите членки следва да предоставят ограничен брой варианти за елементи като размер на вноската, допустими инвестиционни планове или продукти, инвестиционни стратегии и договорености за изплащане. На участниците и, когато е приложимо, на работодателите следва да бъде разрешено да внасят допълнителни вноски над минимума. Вариантите за инвестиционни стратегии следва да отчитат различните нагласи към риска, така че лицата да не се отказват от участие, тъй като считат основния вариант за твърде рисков или за твърде консервативен, а желаещите да поемат определени рискове — да получат възможности за това. Инвестиционните стратегии в рамките на целия жизнен цикъл биха могли да се насърчават като добра практика за противодействие на променящата се експозиция на риск през фазата на натрупване. В идеалния случай механизмите за изплащане биха включвали възможност спестителите да избират между получаването на пожизнен анюитет или еднократно изплащане на натрупаните средства, или комбинация от двете, без да се засягат съществуващите национални разпоредби.

4. Държавите членки следва да гарантират, че на лицата се предлагат основни варианти, които ще се прилагат, ако участниците не са в състояние или не желаят да направят избор. Основните варианти следва да бъдат ясни и да бъдат разработени така, че да осигуряват дългосрочна стабилност и пригодност за най-голямата група участници, като същевременно гарантират адекватен пенсионен доход в бъдеще. Държавите членки биха могли да обмислят насърчаването на инвестиционните стратегии в рамките на целия жизнен цикъл като основния вариант за разпределяне на активите.

5. Държавите членки се приканват да гарантират широк и приобщаващ достъп до автоматично участие в схеми за допълнително пенсионно осигуряване. Механизмът на автоматично участие следва да бъде пригоден за различни модели на професионално развитие, да включва справедливо третиране на прекъсванията в трудовия стаж, осигурявайки по този начин равни възможности за мъжете и жените, както и да бъде от полза за лицата, намиращи се на различни етапи от кариерната траектория. Държавите членки следва да обмислят приемането на добри практики, като например еднократни субсидии в подкрепа на финансовата достъпност за лицата с ниски доходи, данъчни стимули за насърчаване на широко използване, пенсионни кредити за полагане на грижи, като по този начин се спомага за преодоляване на разликата в пенсиите на жените и мъжете, осигуряват се възможности за допълване на вноските, гъвкавост по отношение на равнищата на вноските или прекъсванията за лицата с нетипични трудови договори и за лицата, полагащи грижи, както и подходящи условия за ранно оттегляне според индивидуалните потребности.

Член 12

Специални разпоредби за автоматично участие в контекста на трудово правоотношение

1. На държавите членки се препоръчва да установят критерии за допустимост на работниците с оглед осигуряването на широк обхват и възможност за ранно начало, като същевременно се обезпечи финансова достъпност.

2. На държавите членки се препоръчва да въведат стимули за работодателите и административна подкрепа на етапа на изпълнението, за да се улесни участието от страна на работниците.

3. Държавите членки следва да въведат правила относно преносимостта на вземанията по отношение на работниците, участващи автоматично в пенсионни схеми, така че тези работници да могат да продължат да се възползват от участието си при промяна на работното място или при преустановяване на работа. Държавите членки следва да избягват ситуации, при които всяка промяна на трудовото правоотношение води до участие в поредна схема, тъй като в резултат на това се стига до разпокъсване на пенсионните вземания. Това би могло да се избегне най-добре, ако работниците имат възможността да продължат да правят вноски в предишни схеми или да прехвърлят натрупаните вземания към нова професионална схема.

4. На самостоятелно заетите лица и лицата с нестандартни трудови договори държавите членки следва да предоставят възможността да изберат дали да участват в съществуващи схеми, отворени за лицата, наети на стандартни договори, или да бъдат създадени отделни схеми, съобразени с техните специфични нужди. Такива възможности следва да бъдат предвидени още на етапа на разработване на автоматичното участие и да осигурят възможност за по-голяма гъвкавост за самостоятелно заетите и лицата с нестандартни трудови договори в сравнение с наетите на стандартни трудови договори.

5. Държавите членки следва да обмислят начините за управление на системата за автоматично участие, независимо дали чрез публичен орган, предоставящ централизирана административна или организационна подкрепа, или чрез по-децентрализиран модел, при който социалните партньори, професионалните организации или частните доставчици адаптират пенсионните схеми към нуждите на участниците.

6. Държавите членки се приканват също така да преценят дали въвеждането на задължение за работодателите да прилагат механизма за автоматично участие за работниците би било подходящо за техния национален контекст.

Член 13

Данъчни и други стимули

1. Държавите членки се насърчават да въведат данъчни и други стимули за насърчаване на използването на продукти за допълнително пенсионно осигуряване, като същевременно надлежно отчитат съответните фискални последици. Тези данъчни стимули следва да бъдат структурирани по такъв начин, че да не поставят в неравностойно положение лицата в съществуващите схеми за професионално или лично пенсионно осигуряване, включително схемите, спонсорирани от социалните партньори.

2. Държавите членки следва да гарантират, че и след като сменят работата си или се преместят в чужбина лицата могат да продължат да се ползват от предлаганите данъчни стимули, насърчаващи използването на продукти за допълнително пенсионно осигуряване.

3. Въз основа на такива данъчни стимули:

а) лицата биха могли да приспадат от облагаемия си доход вноската, направена в допустим пенсионен продукт, до максимален годишен таван на приспадане;

б) работодателите биха могли да приспадат от облагаемия си доход вноските, направени за техните служители в допустими пенсионни продукти, до максимален годишен таван на приспадане.

4. Държавите членки следва да прилагат същото данъчно третиране спрямо всеки от продуктите за допълнително пенсионно осигуряване, за които считат, че отговарят на условията за автоматично участие.

ГЛАВА III

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 14

Наблюдение и докладване

1. Държавите членки се насърчават да обменят опит и най-добри практики относно действията, посочени в настоящата препоръка. Биха могли да се проведат обсъждания например относно: общите предизвикателства; опита при въвеждането на автоматичното участие; начините за гарантиране на координиран подход във връзка с бъдещата свързаност на националните системи за проследяване на пенсиите с Европейската услуга за проследяване; както и най-добрите начини за постигане на изчерпателно подаване на данни, включващо всички пенсионни стълбове, с оглед осигуряването на съпоставим обзор на адекватността и устойчивостта на пенсиите в целия ЕС.

2. Държавите членки се насърчават редовно да оценяват ефективността на изложените в настоящата препоръка мерки за увеличаване на участието в схеми за допълнително пенсионно осигуряване и за подобряване на прозрачността в областта на пенсионното осигуряване.

3. Държавите членки се насърчават редовно да докладват за мерките, предприети за изпълнение на настоящата препоръка, чрез процесите на наблюдение, свързани със съюза на спестяванията и инвестициите, рамката на Еврогрупата за наблюдение на националните реформи и обмен на най-добри практики, европейския семестър и Европейския стълб на социалните права.

4. Европейската комисия също така ще наблюдава изпълнението като част от междинния преглед на стратегията за съюза на спестяванията и инвестициите, която ще бъде публикувана през 2027 г.

Член 15

Адресати

Адресати на настоящата препоръка са държавите членки.

Съставено в Брюксел на 20 ноември 2025 година.

За Комисията
Maria Luís ALBUQUERQUE
Член на Комисията